

**Qorti tal-Magistrati (Malta)
Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali**

Magistrat Dr. Claire L. Stafrace Zammit B.A. LL.D.

**Il-Pulizija
[Spettur James Grech]**

vs

Kenneth Felice

Kumpilazzjoni Numru: 515/15

Illum, 8 ta' Ottubru, 2018

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi migjuba kontra Kenneth Felice detentur tal-karta tal-identita` numru 365578M akkuzat talli f'xi hin bejn is-7pm tat-18 t'April 2006 u t-8am tad-19 t'April 2006,

1. ikkommetta serq ta' vettura ta' l-ghamla Hyundai bin-numru ta' registrazzjoni GIG131 minn gewwa Pembroke liema serq huwa kkwalifikat bil-Mezz, bil-Valur li jeccedi l-ammont ta' LM 1,000 (€ 2,329.37), bil-Hin u bix-Xorta ta-haga misruqa ghad-detriment ta' Darren Mario Muscat u / jew ta' persuna, persuni, entita u / jew entitajiet ohra;

2. u aktar talli fl-istess zmien u cirkostanzi, f'dawn il-gzejjer, volontarjament hassar, ghamel hsara jew gharraq hwejjeg haddiehor, mobbli jew immobbli, liema ammont ta' hsara huwa ta' izjed minn LM 500 ghad-dannu ta' Darren Mario Muscat u / jew ta' xi persuna, persuni, entita' u / jew entitajiet ohra;

Il-Qorti giet mitluba sabiex f'kaz ta' htija tikkundanna lill-imputat ghall-hlas ta' spejjez li jkollhom x'jaqsmu mal-hatra ta' esperti jew periti fil-proceduri hekk kif ikkontemplat fl-Artikolu 533 tal-Kapitlu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat l-Artikoli tal-Avukat Generali datati wiehed u ghoxrin (21) ta' Ottubru elfejn u sittax (2016) li bihom jahseb li ghandha tinstab htija taht is-segweni artikoli tal-ligi:-

- 1) Fl-artikoli 261(b)(c)(f)(g), 263, 267, 270, 271(g), 278(3), 279(b), 280(2), 281(b) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
- 2) Fl-artikoli 325(1)(b) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
- 3) Fl-artikoli 17, 3, 532A, 532B u 533 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

Rat l-ezami tal-imputat fejn huwa wiegeb mhux hati tal-akkuzi kif dedotti kontrih;

Rat l-atti kollha tal-kawza inkluz il-provi prodotti u t-trattazzjoni tal-partijiet;

Rat il-*proces verbal* numru 37/06 esebit in atti;

Ikkunsidrat illi din il-kawza tittratta fuq allegat serq ta' karrozza f'Pembroke bejn it-tmintax (18) u d-dsatax (19) ta' April elfejn u sitta (2006) fejn din il-karrozza nstabet imwaddba minn fuq irdum f'Marsascale.

F'dan il-proceduri ma tantx kien hemm xhieda hlief tal-persuna derubata u cioe' Darren Mario Muscat li kkonferma li l-karrozza mertu ta' din il-kawza kienet tieghu u li kienet ipparkjata quddiem id-dar tieghu f'Pembroke qabel ma' din insterqet. Dan ikkonferma li l-imputat ma kienx jafu u li qatt ma kien rah.

Illi fuq rapport minn terzi lill-ufficjal prosekutur li l-imputat seta' kien involut f'xi serqa f'dar u li ghalhekk il-karrozza setghet kienet intuzat ghal dan l-iskop flimkien ma' xi zewg min-nies ohra, il-prosekuzzjoni talbet illi jittiehdu l-impronti digitali tal-

imputat sabiex dawn jigu kkomparati ma' dawh elevati minn fuq il-vettura derubata fl-atti tal-inkjesta.

Illi l-espert nominat Joseph Mallia kkonferma illi instabu l-impronti digitali tal-imputat fuq il-quddiem tal-karrozza u ghalhekk il-prosekuzzjoni ssostni li dan kien jikkombacja perfettament mal-fatt illi l-karrozza giet imbuttata bil-quddiem biex b'hekk nizlet fuq in-naha ta' wara taghha.

Illi l-Qorti nnutat illi l-imputat minn dejjem innega l-involvement tieghu f'din is-serqa b'dan jghid illi peress illi huwa mekkanik u *panel beater* ta' sikwit ikun hdejn karrozzi u jserrah magghom anke f'xi garaxxijiet ta' mekkaniks ohra. Izda huwa jikkonferma wkoll illi lid-derubat ma kienx jafu.

Illi l-Qorti tinnota wkoll illi din tal-impronti digitali hija l-unika prova tangibbli li biha l-prosekuzzjoni tista' tipprova l-konnessjoni mal-imputat u l-karrozza. Huwa car u evidenti li l-impronti digitali tal-imputat instabu fuq il-karrozza izda tali prova hija bizzzejjed fil-kamp kriminali sabiex jigu ppruvati l-akkuzi odjerni?

Il-Qrati nostrani kellhom ic-cans li jiddibattu l-kwistjoni tal-prova cirkostanzjali u fuq il-grad tal-prova f'numru ta' decizjonijiet.

Fil-kawza bl-ismijiet Il-Pulizija vs. Abdellah Berrad et deciza mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) fid-dsatax (19) ta' Mejju elfejn u erbatax (2014) fejn intqal li:

*“Il-prova indizzjarja ta' spiss hija l-ahjar prova tal-volta
hija tali li tipprova fatt bi precizjoni matematika”.*

Fil-kawza bl-ismijiet Ir-Repubblika ta' Malta v George Spiteri deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali fil-hamsa (5) ta' Lulju tas-sena elfejn u tnejn (2002) il-Qorti sostniet is-segwent:

*“Il-prova indizzjarja trid tkun wahda assolutament
univoka, li tippona biss minghajr dubju dettat mir-raguni
lejn fatt jew konkluzzjoni wahda...biex prova ndizzjarja
tigi ammessa bhala prova valida fis-sens li wiehed jista'
ragjonevolment jasal ghall-konkluzzjoni tieghu ta' htija in
bazi taghha bla ebda dubju dettat mir-raguni, irid ikun
moralment konvint minn dan ir-rekwizit ta' l-univocita'*

taghha, cioe' li dik il-prova tfisser biss u xejn aktar li l-akkuzat huwa hati ta' dak addebitat lilu w, allura, kull dubju ragjonevoli fir-rigward ghandu jmur favur l-akkuzat skond il-ligi”.

Fil-kawza bl-ismijiet **Il-Pulizija v Paul Grech** deciza mill-Qorti tal-Appell fis-sitta (6) ta' April tas-sena elfejn u wiehed (2001) intqal illi:

“Il-provi fil-kamp kriminali jistghu jkunu kemm diretti u kif ukoll indizjali, basta dawn ikunu sufficjenti biex inisslu konvinciment morali f'mohh il-gudikant lil hinn minn kull dubju ragjonevoli mir-reita' ta' l-imputat.”

Ugwalment fil-kawza bl-ismijiet **Il-Pulizija v James Abela** deciza wkoll mill-Qorti tal-Appell fil-ħdax (11) ta' Lulju elfejn u tnejn (2002) gie ddikjarat illi:

“In kwantu d-dottrina tar-“res ipsa loquitur” timporta xi spostament tal-oneru tal-prova, tali dottrina ma tista' qatt issib post fil-kamp penali. In kwantu, pero', b' "res

ipsa loquitur" wiehed jifhem biss li l-fatti – inkluzi provi indizjarji – "circumstantial evidence" – ikunu tali li l-gudikant ihossu moralment konvint li jista' jigbed certi konkluzzjonijiet minn dawk il-fatti, allura wiehed m'ghandux jitkellem dwar "res ipsa loquitur" izda dwar dak li fid-dottrina Ingliza jissejhu "presumptions of fact"....F'materja ta' incidenti stradali il-provi indizjarji hafna drabi jista' jkunu siewja ferm u xi drabi jistghu anki ikunu siewja ferm aktar minn dawk okulari li, kulltant jistghu ikunu biss soggettivi u kulltant, u x'aktarx iva milli le, ikunu kuluriti b' dak li jissejjah "esprit de voiture". Umbaghad fejn ma jkunx hemm xhieda okulari li jistghu jiddeskrivu jew jispjegaw dak li gara, dawn il-provi indizjarji, jistghu facilment u minghajr bzonn ta' hafna tigbid, jaghtu stampa cara tad-dinamika tal-incident. S'intendi, bhal kull prova indiretta ohra, iridu jkunu tali li jwasslu ghal konkluzzjoni univoka u li biha il-gudikant ikun moralment konvint lill hinn minn kull dubju dettat mir-raguni mill-htija jew responsabbilta' kriminali tal-imputat jew akkuzat...hu dover tal-Qorti li tara jekk mill-assjem tal-provi cirkostanzjali jirrizultax b'mod li jkun

sodisfatt il-konvinciment morali tal-gudikant sal-grad rikjest fil-process penali tirrizultax htija ta' sewqan hazin”.

Finalment fid-decizjoni tal-Qorti tal-Appell Superjuri bl-ismijiet **Ir-Repubblika ta' Malta v Angel sive Angelo Bajada** datata l-hmistax (15) ta' Mejju tas-sena elfejn u disgha (2009) gie ddikjarat illi:

“L-assjem tal-provi kien tali li a bazi tieghu l-gurati setghu ragonevolment u b'konvinciment morali trankwill ghall-aħħar jaslu għall-konkluzjoni la ma jemmnux dak li qed isostni l-appellant u jsibu li l-provi jwasslu inekwivokabbilment għall-htija tiegħu. L-indizji, biex jagħmlu prova, jeħtieġ li jkunu univoci”.

Illi guristi Inglizi bhal per eżempju **Pollock C.B** (Criminal Evidence (3rd Edition) [1995], Richard May (Sweet and Maxwell Criminal Practice) dahal fl-interpretazzjoni tal-apprezzament tal-prova cirkostanzjali u t-tifsira tal-univocita' u qal is-segwent:

“It has been said that circumstantial evidence is to be considered as a chain, and each piece of evidence as a link in the chain, but that is not so, for then, if any one link broke, the chain would fall. It is more like the case of a rope comprised of several cords. One strand of cord might be insufficient to sustain the weight, but three stranded together may be quite of sufficient strength. Thus it may be in circumstantial evidence – there may be a combination of circumstances, no one of which would raise a reasonable conviction or more than a mere suspicion; but the whole taken together may create a conclusion of guilt with as much certainty as human affairs can require or admit of. . .”.

Archbold fil-ktieb tieghu **Criminal Practice** (1997 Edition Para 10–3) b’riferenza ghal dak li qal Lord Normand fil-kaz **Teper vs. R** (1952) jghid:

“Circumstantial evidence is receivable in Criminal as well as in Civil cases; and indeed, the necessity of admitting such evidence is more obvious in the former than in the

latter; for in criminal cases, the possibility of proving the matter charged by the direct and positive testimony of eye witnesses or by conclusive documents much more than in civil cases; and where such testimony is not available. The Jury is permitted to infer the facts proved other facts necessary to complete the elements of guilt or establish innocence. It must always be narrowly examined, if only because evidence of this kind may be fabricated to cast suspicion on another [...]. It is also necessary before drawing the inference of the accused's guilt from circumstantial evidence to be sure that there is no other co-existing circumstance which would weaken or destroy the inference".

Illi ghalhekk, mhux kull prova cirkostanzjali hija ugwalment importanti u b'sahhitha. Ghandha tkun infatti d-diskrezzjoni tal-gudikant li jizhen kull bicca ta' evidenza migjuba fil-proceduri biex tigi ghal konkluzjoni jekk il-prosekuzzjoni ippruvatx il-kaz taghha oltre d-dubju ragjonevoli. Illi huwa risaput illi bi provi cirkostanzjali wehidhom, f'certi kazijiet, jista' jkun hemm htija.

Illi l-gudikant ghandu jkollu s-serhan tal-mohh li anke jekk ikollu prova cirkostanzjali wahda, dina ghandha tkun bizzejjed sabiex ikollu l-konvinzjoni morali u legali li kollox jindika li l-imputat ikkommetta dak id-delitt.

Illi ghalhekk illi ghalkemm il-verzjoni tal-imputat illi nstabu l-impronti tieghu fuq il-karrozza ghax skont kliemu ghandu l-vizzju li jserrah bhal kull persuna ohra li taghmel ix-xoghol tieghu hija pjuttost skuza li difficli temminha, xorta wahda l-Qorti ma tistax tqis din il-prova wehidha sufficjenti sabiex jigi sodisfatti dawn ir-rekwiziti.

Il-prosekuzzjoni ma rnexxiliex tipprova l-kaz taghha oltre d-dubju dettat mir-raguni l-ghaliex ma tatx is-serhan tal-mohh illi l-impronti digitali tal-imputat li nstabu fuq il-karrozza kienu jippuntaw biss ghal direzzjoni wahda u cioe' dak li l-imputat kien involut fis-serqa tal-istess karrozza. L-imputat seta' kien involut indirettament mal-karrozza inkwistjoni u mhux fis-serqa *per se*.

Il-prosekuzzjoni naqset ukoll li per ezempju tipproduci xhieda tal-mekkaniks li kien juza d-derubat biex forsi jghidu illi l-

imputat qatt ma resaq lejn il-garaxx taghhom sabiex forsi jirrestringu d-dubju. Setghu wkoll jittellghu persuni ohra fil-mestjier tal-imputat biex forsi jikkonfermaw jew jinnegaw dak li qal l-imputat li mekkaniks bhalu ghandhom l-istess vizzju li jserrhu ma' karrozzi.

Illi ghal dawn ir-ragunijiet kollha din il-Qorti thoss li ma ngabux bizzejjed provi sabiex l-akkuzi odjerni jigu ppruvati oltre d-dubju dettat mir-raguni.

Ghal dawn il-motivi ma ssibx lill-imputat **Kenneth Felice** hati tal-akkuzi kif dedotti kontrih u tilliberah minnhom.

Ft./Dr. Claire L. Stafrace Zammit B.A. LL.D.
Magistrat

Benamina Mifsud
Deputat Registratur